

AFGØRELSE

Ved e-mail af 13. oktober 2021 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) indgav *anmelder* (anmelder) en anmeldelse vedrørende *anmeldte* (anmeldte), idet anmelder påstår, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder havde forudgående indgivet anmeldelse til *forskningsinstitutionen* (forskningsinstitutionen) vedrørende anmeldte, og forskningsinstitutionen havde den 22. april 2021 truffet afgørelse om, at anmeldelsen ikke vedrørte videnskabelig uredelighed, navnlig med henvisning til at anmeldelsen ikke drejede sig om et videnskabeligt produkt.

Nævnet bad forskningsinstitutionen om sagens nærmere oplysninger, og institutionen oversendte ved notat af 12. november 2021 med bilag sagen til nævnet.

Anmelder gør gældende, at anmeldte har plagieret i forbindelse med anmeldtes tiltrædelsesforelæsning ved forskningsinstitutionen i [...], idet anmeldte uden retmæssig kreditering fremlagde anmelders og dennes ph.d.-studerendes resultater.

Anmeldte påstår, at (*tekst udeladt*) ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnets resultat

Nævnet har på sit møde den 9. december 2021 og herefter på skriftligt grundlag truffet afgørelse om at afvise at realitetsbehandle sagen.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer dr.jur., ph.d. Jens Hartig Danielson (formand), professor, ph.d. Hanne Andersen, professor, ph.d. Janne Rothmar Herrmann, professor, ph.d. Anne-Mette Hvas, professor, ph.d. Klemens Kappel, forskningsdirektør, ph.d. Ole Kirk, professor, ph.d. Michael Robdrup Rasmussen, programchef, ph.d. Anders Smith og professor, ph.d. Helle Prætorius Øhrwald.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

5. januar 2022

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk
CVR-nr. 3404 2012

Sagsnr.: 2021-22

Ref.-nr.
21/49541

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed og anmeldtes bemærkninger hertil

Anmelder har til støtte for anmeldelsen navnlig anført, at 2/3 af anmeldtes tiltrædelsesforelæsning var anmelders eller anmelders ph.d.-studerendes resultater.

Anmeldte har navnlig anført, at ud af de [...] slides, der indgår i (*tekst udeladt*) PowerPoint-præsentation, er 9 med materiale, som indeholder bl.a. anmelders og (*tekst udeladt*) studerendes bidrag. Det er alene slide nr. [...] og nr.[...], der er uden kildeangivelse, men anmeldte havde til brug for forelæsningen modtaget det pågældende materiale fra de personer, der havde produceret materialet. Som led i forberedelsen af forelæsningen aftalte anmeldte med anmelder, at anmelder i forelæsningen gjorde opmærksom på et område, som anmeldte havde ydet store faglige bidrag til.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Retsgrundlag

Sagen er blevet behandlet efter lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Af bemærkningerne til lovens § 4, stk. 1, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne), fremgår bl.a.:

Med bestemmelsen i stk. 1 foreslås det fastlagt, at Nævnet for videnskabelig uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter. Videnskabelig uredelighed og videnskabeligt produkt er defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1, og nr. 6. Hensigten med bestemmelsen er at klarlægge, at nævnet alene har kompetence til at behandle sager om videnskabelig uredelighed, og at de forhold, som nævnet tager under behandling, skal have sammenhæng med en forskningsmæssig afrapportering, dvs. have fundet sted i et videnskabeligt produkt.

...

Efter lovforslaget vil det være Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, der træffer beslutning om, hvorvidt kompetencekravene i bestemmelsen er opfyldt. Det er således nævnet, der inden for bestemmelsens rammer afgør, om en sag vedrører et videnskabeligt produkt og en eller flere forskere, som har bidraget til at afgive det pågældende produkt.

Om begrebet "videnskabeligt produkt" fremgår det nærmere af bemærkningerne til § 3, stk. 1, nr. 6, bl.a.:

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsæt-

ning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse. Videnskabelige produkter kan i dag tage mange former, hvorfor begrebet også kan rumme andre produkter af forskningsmæssig karakter. Det foreslås derfor også, at det gældende krav om, at et videnskabeligt produkt skal foreligge i skriftlig form, ikke videreføres. Med den tekniske udvikling i samfundet kan forskning fremstilles i forskellige former, eksempelvis som lyd- eller videofiler, og det afgørende er således, at der er tale om et forskningsprodukt, og ikke om produktet er skriftligt nedfældet. Ved vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt i lovens forstand, lægges der vægt på den indholdsmæssige karakter af produktet, hvilket indebærer, at også digitale medier efter omstændigheder kan anses for videnskabelige produkter. Det bemærkes hertil, at begrebet skriftligt videnskabeligt produkt efter praksis i UVVU har været fortolket sådan, at også tv-udsendelser og lignende efter omstændighederne kan betragtes som omfattet af begrebet. Der vil i alle tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af produktets forskningsmæssige karakter. Det foreslås som hidtil eksplicit at angive, at ansøgninger om forskningsmidler vil blive betragtet som videnskabelige produkter. Det er med til at skabe klarhed over begrebets indhold i situationer, hvor der i modsat fald kunne opstå tvivl. Begrebet forventes efter omstændighederne tilsvarende at kunne omfatte f.eks. fagfællebedømmelser (peer reviews) af ansøgninger, artikler og ph.d.-afhandlinger.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Definitionen af videnskabelig uredelighed fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Af lovens § 3, stk. 1, nr. 4, fremgår:

Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Det fremgår af lovens § 13, stk. 1, nr. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise at realitetsbehandle sager i følgende tilfælde:

1) Sagen falder uden for nævnets kompetence

Nævnets vurdering af sagen

Det fremgår af § 4, stk. 1, og lovbemærkningerne hertil, at det er nævnet, der afgør, om kompetencekravene i bestemmelsen, herunder om der foreligger et videnskabeligt produkt, er opfyldt.

Efter ordlyden af lovens § 3, stk. 1, nr. 6, og bemærkningerne til bestemmelsen lægger nævnet til grund, at en forelæsning efter en konkret vurdering af dens forskningsmæssige karakter kan være et videnskabeligt produkt.

Til brug for vurderingen af om anmeldtes tiltrædelsesforelæsning er et videnskabeligt produkt, har nævnet navnlig lagt vægt på den PowerPoint-præsentation, der er dateret (*tekst udeladt*), som anmeldte anvendte i forbindelse med forelæsningsen. Præsentationen består af [...] slides, der samlet fremstår som en præsentation af det forskningsfelt, som anmeldte som nytiltrådt professor overtog ansvaret for. Der er ikke tale om, at præsentationen fremstår som et produkt indgivet eller tiltænkt indgivelse til fagfællebedømmelse, og præsentationen fremgår efter det oplyste ikke af anmeldtes liste over publikationer eller conferencebidrag m.v. Der er i øvrigt i flere slides i præsentationen udtrykkelig henvist til konkrete kilder, herunder litteratur hvor anmelder er medforfatter.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Endvidere har nævnet lagt vægt på den mailkorrespondance, som anmeldte har fremlagt, og som anmeldte havde forud for tiltrædelsesforelæsningsen. Den fremgår heraf bl.a., at anmeldte skrev til anmelder, at forelæsningsen skulle være "*very basic*".

På denne baggrund finder nævnet, at anmeldtes tiltrædelsesforelæsning ikke er et videnskabeligt produkt, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 6, og at sagen derfor falder uden for nævnets kompetence, jf. § 4, stk. 1

Nævnet afviser herefter at realitetsbehandle sagen, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 1.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Jens Hartig Danielsen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til *forskningsinstitutionen*